

REGLEMENT RISICO COMMISSIE

Het bestuur van Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Bouwnijverheid (hierna: bpfBOUW) laat zich ondersteunen door een aantal commissies. De Risico Commissie adviseert het bestuur ten aanzien van het integraal risicomanagement (IRM) in de breedste zin van het woord, waaronder financieel risicomanagement (FRM), niet-financieel risicomanagement (NFRM) en compliance (CO) inbegrepen. Daarnaast heeft het bestuur een aantal aanvullende beleidsvoorbereidende en beleidsbepalende taken gemandateerd aan de commissie en ondersteunt de commissie het bestuur op het gebied van monitoring en evaluatie van uitbestedingsrisico's.

De tweedelijns risicomanagement verantwoordelijkheid van het fonds is belegd bij de sleutelfunctiehouder (SFH Risicobeheer) met als vervuller van de functie de Risico Commissie (RC) en de risicomangers van het bestuursbureau. De tweedelijns risicomanagementfunctie van beide uitvoeringsorganisaties ondersteunen bij de invulling van het vervullerschap. De SFH Risicobeheer, tevens voorzitter van de Risico Commissie, is eindverantwoordelijk voor de risicobeheerfunctie.

Dit reglement beschrijft de samenstelling, benoeming, taken, verantwoordelijkheden en de werkwijze en controlecyclus van de Risico Commissie.

Hoofdstuk 1 Samenstelling, benoeming en ontslag

Artikel 1 Samenstelling, benoeming en ontslag

1. De Risico Commissie bestaat uit twee bestuursleden van bpfBOUW:
 - a. één bestuurslid met deskundigheidsniveau E ten aanzien van FRM;
 - b. één bestuurslid met deskundigheidsniveau E ten aanzien van NFRM.
2. Een lid van de Risico Commissie mag niet tevens lid zijn van een van de uitvoerende commissies zijnde de Commissie Vermogensbeheer en Balansmanagement, de Commissie Pensioenzaken, Reglementen en Communicatie, de Financiële Commissie en de Commissie Algemene Zaken.
3. Het bestuur stelt, na advies van de Commissie AZ en afstemming met de commissie en goedkeuring door de RvT, de functieprofielen vast van de commissies. De voordragende organisaties dragen de bestuursleden voor op grond van deze functieprofielen aan het fonds, waarna het bestuur hen benoemt.
4. De functieprofielen worden eens in de drie jaar door het bestuur herijkt of eerder indien het bestuur hier aanleiding toe ziet.
5. De voorzitters van het bestuur toetsen jaarlijks of de commissieleden nog voldoen aan het functieprofiel. Ingeval een commissielid niet voldoet aan het functieprofiel, dan wordt een verbeterplan opgesteld om het commissielid binnen een jaar alsnog te laten voldoen aan het functieprofiel. Indien het commissielid na het volgen van het verbeterplan alsnog niet voldoet aan het functieprofiel, eindigt het lidmaatschap.
6. Het bestuur kan zich bij het opstellen/herijken van de functieprofielen, het selecteren en periodiek toetsen van commissieleden laten ondersteunen door een externe partij.

7. De voorzitter van de commissie is de sleutelfunctiehouder van de risicobeheerfunctie als bedoeld in artikel 143a Pensioenwet in het bestuur. Bij afwezigheid van de voorzitter wordt een tijdelijke plaatsvervanger benoemd. De sleutelfunctiehouder van de risicobeheerfunctie is eindverantwoordelijkheid voor de risicobeheerfunctie.
8. Het lidmaatschap van de Risico Commissie eindigt ingeval het lidmaatschap van het bestuur eindigt als bedoeld in artikel 6, lid 3 van de statuten van bpfBOUW. Het lidmaatschap eindigt eveneens als een commissielid niet meer voldoet aan het functieprofiel als omschreven in lid 4 van dit artikel. Tevens kan het bestuur te allen tijde het lidmaatschap van de Risico Commissie van een commissielid besluiten te beëindigen.

Artikel 2 *Permanente educatie*

1. Het bestuur zorgt voor een programma van permanente educatie voor de commissieleden. Dit programma heeft tot doel de geschiktheid (zowel kennis, vaardigheden als professioneel gedrag) van de commissieleden ten aanzien van hun aandachtsgebied op peil te houden en waar nodig te verbreden of te ontwikkelen.
2. De kosten voor permanente educatie komen voor rekening van bpfBOUW.

Hoofdstuk 2 Taken en verantwoordelijkheden

Artikel 3 *Algemene taken en verantwoordelijkheden*

1. De Risico Commissie faciliteert, adviseert en challengeert en toetst het bestuur, en zijn commissies en uitvoerders op het gebied van Integraal Risicomanagement, in de breedste zin van het woord, waaronder Financieel Risicomanagement, Niet-Financieel Risicomanagement en Compliance inbegrepen. De Risico Commissie doet dit onder andere door middel van:
 - a. beleidsvoorbereiding;
 - b. beleidsbepaling;
 - c. monitoring en evaluatie.

De beleidsuitvoering is belegd bij de uitvoerders.

2. De Risico Commissie adviseert het bestuur op zijn verzoek of op eigen initiatief over onderwerpen en aangelegenheden die binnen de reikwijdte van haar aandachtsgebied (risicomanagement) vallen.

Artikel 4 *Beleidsvoorbereidende taken en verantwoordelijkheden*

Integraal Risico Management (IRM)

Inrichting processen risicobeheer en beleid

1. De Risico Commissie stelt het IRM-beleid op, waarna het bestuur het IRM-beleid al dan niet vaststelt.

2. De Risico Commissie draagt zorg voor de inrichting van het risicoraamwerk en het op een adequate wijze doorlopen, het doorlopen van de risicomanagementcyclus en de risicogovernance.
3. De Risico Commissie adviseert het bestuur over wijzigingen in het IRM-beleid, de IRM-cyclus en de risicomanagementprocessen, waarna het bestuur besluit over deze wijzigingen. De Risico Commissie draagt zorg voor het doorvoeren van de wijzigingen en het onderhouden van het IRM-beleid, de IRM-cyclus en de risicomanagementprocessen.
4. De Risico Commissie formuleert beleid voor het vaststellen van de risicobereidheid (ten aanzien van specifieke risico's) en faciliteert het proces om te komen tot vaststelling van de risicobereidheid.
5. In het geval de risicobereidheid wijzigt, draagt de Risico Commissie zorg voor de vertaling hiervan naar de risicowaarderingschalen die gebruikt worden voor het uitvoeren van de risicoanalyses.
6. De Risico Commissie adviseert en ondersteunt het bestuur bij zijn communicatie-uitingen en interne en externe verantwoording over het gevoerde risicomanagement beleid en de gelopen risico's.

Meerjarendoelstellingen

7. De Risico Commissie vertaalt de strategisch speerpunten van het fonds in strategische thema's en meerjarendoelstellingen voor de commissie.
8. De Risico Commissie is verantwoordelijk voor het proces van de jaarlijkse integrale risicoanalyse. De uitkomsten hiervan worden meegenomen in de Risicotaxonomie.

Inrichten en onderhouden methoden ter identificatie, meting en bewaking en beheersen van risico's

9. De Risico Commissie adviseert commissies over het proces van identificatie van risico's, het meten van risico's, het mitigeren van risico's en het formuleren van preventieve, detectieve en reactieve beheersmaatregelen en monitort het doorlopen van dit proces door de commissies die risico-eigenaar zijn.

Risicobeoordeling

10. De Risico Commissie draagt zorg voor aggregatie van de risico's van het fonds en beoordeelt de samenhang tussen risico's die het fonds loopt en beoordeelt de impact van deze risico's op het risicoprofiel van het fonds.
11. De Risico Commissie monitort dat de impact van maatschappelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen in wet- en regelgeving worden meegewogen in de strategie van het fonds en draagt zorg dat scenario's rondom deze ontwikkelingen worden geïntegreerd in de eigen risicobeoordeling (ERB).

Inrichten en onderhouden rapportages

12. De SFH Risicobeheer draagt zorg voor een adequate integrale risicorapportage op kwartaalbasis aan het bestuur van het fonds.
13. De Risico Commissie beoordeelt periodiek de risico- en compliancerapportages van de uitvoeringsorganisaties fonds en draagt zorg voor de toevoeging van haar bevindingen in de risicorapportage aan het bestuur van het fonds.

Bevorderen risico-bewustwording

14. De Risico Commissie draagt zorg voor bevordering van de risico-bewustwording bij het bestuur, commissies en het bestuursbureau van het fonds.

ERB

15. De Risico Commissie is eigenaar van het ERB-proces, draagt zorg voor het doorlopen van het ERB-proces en het opstellen van een ERB-rapport dat ter goedkeuring aan het bestuur van het fonds wordt voorgelegd.

Artikel 5 *Beleidsbepalende taken en verantwoordelijkheden*

Uitbesteding

1. De Risico Commissie voert periodiek overleg met tweedelijns risicomanagement en compliance van de uitvoeringsorganisaties over Financieel Risicomanagement, Niet-Financieel Risicomanagement en compliance. Dit met als doelstelling het kunnen vaststellen dat sprake is van een aantoonbare inrichting van een beheerste en integere bedrijfsvoering en een effectieve en efficiënte werking van tweedelijns risicomanagement en compliance en zij doet voorstellen voor verbetering indien dit niet het geval is.

Artikel 6 *Taken en verantwoordelijkheden gericht op monitoring en evaluatie van uitbestedingen*

Uitbesteding

Monitoring taken commissies PRC, VBB, FC en AZ

1. De Risico Commissie monitort in hoeverre de commissie Pensioenzaken, Reglementen en Communicatie (PRC), de commissie Vermogensbeheer en Balansmanagement (VBB), de Financiële Commissie (FC) en de commissie Algemene Zaken (AZ) de aan genoemde commissies toebedeelde taken en verantwoordelijkheden op het gebied van monitoring op en evaluatie van de uitbesteding naar behoren uitvoert.
2. De Risico Commissie beoordeelt op basis van de uitkomsten van de monitoring en de periodieke evaluatie door de commissies die risico-eigenaar zijn of deze risico's adequaat worden beheerst en doet voorstellen voor verbetermaatregelen indien zij tekortkomingen constateert. De Risico Commissie gebruikt de input van commissies ten behoeve van de monitoring en evaluatie van het uitbestedingsbeleid en de evaluatie van de tweedelijns risicobeheersing door de uitvoerders. Ingeval de gemaakte afspraken in de SLA's met de uitvoerders onvoldoende worden behaald, is de Risico Commissie bevoegd via bovengenoemde commissies te onderzoeken waarom beheersmaatregelen van de uitvoerders niet werken.

Monitoring en toetsen van risico's

3. De Risico Commissie monitort doorlopend de beheersing van de aan de commissies PRC, VBB, FC en AZ toegewezen risico's aan de hand van de vooraf opgestelde risicobereidheid, risico-indicatoren en limieten. Ingeval naar het oordeel van de commissie de risico's afwijken van de risicobereidheid draagt de Risico Commissie er zorg voor dat de

commissies die eigenaren zijn van de desbetreffende risico's overgaan tot het opstellen van verbeterplannen en andere maatregelen tot herstel. De commissies PRC, VBB, FC en AZ nemen hun bevindingen van deze specifieke risico's mee in de jaarlijkse integrale risicoanalyse.

4. De SFH Risicobeheer rapporteert op kwartaalbasis over het algehele risicoprofiel van het fonds, de mate waarin de risicobereidheid van het fonds wordt overschreden en specifieke risico's, de mate van beheersing van risico's en de opvolging van beheersmaatregelen als gevolg van incidenten.

Risico Management

Monitoring kwaliteit risicomangementfunctie

5. De Risico Commissie beoordeelt periodiek de kwaliteit van de risicomangementfunctie van de uitvoerders en het bestuursbureau op basis van de in het IRM-beleid en het uitbestedingsbeleid hieraan gestelde eisen.

Monitoring risico's t.o.v. risicobereidheid en beheersing

6. De Risico Commissie bewaakt de samenhang tussen de risico's en monitort of het overall risicoprofiel in lijn is met de risicobereidheid van het pensioenfonds. De SFH Risicobeheer rapporteert middels de integrale risicorapportage op kwartaalbasis aan het bestuur over de resultaten van de monitoring van de risico's in onderlinge samenhang, de opvolging van bevindingen en de bestede tijd en middelen.
7. De Risico Commissie monitort de effectiviteit van de risicobeheersing. De SFH Risicobeheer rapporteert middels de integrale risicorapportage op kwartaalbasis aan het bestuur over de effectiviteit van de beheersing, de opvolging van bevindingen en de bestede tijd en middelen.

Evaluatie IRM-Raamwerk

8. De Risico Commissie evalueert en herijkt driejaarlijks de doelstellingen en uitgangspunten van het IRM, alsook de risicobereidheid ten aanzien van stakeholders (als bedoeld in het document Risicobereidheid stakeholders) en specifieke risico's. Op basis van de evaluatie adviseert de Risico Commissie het bestuur over eventuele aanpassingen van de doelstellingen, uitgangspunten, risicobereidheid en eventuele aanpassingen in het IRM-Raamwerk.
9. De Risico Commissie evalueert driejaarlijks het IRM-Raamwerk. Op basis van de periodieke evaluatie adviseert de Risico Commissie het bestuur over eventuele aanpassingen in het IRM-Raamwerk.

Hoofdstuk 3 Werkwijze en controlecyclus

Artikel 7 Werkwijze

1. De Risico Commissie vergadert ten minste eenmaal per twee maanden.
2. De vergaderingen van de Risico Commissie worden bijeengeroepen door de voorzitter. Een verzoek tot bijeenroeping kan worden gedaan door een lid van de commissie of door het bestuur.

3. Uiterlijk één week vóór de vergadering ontvangen de commissieleden de agenda en de daarbij behorende stukken voor de desbetreffende vergadering. De agenda voor de vergaderingen wordt vastgesteld door de voorzitter en bij zijn afwezigheid door de plaatsvervangend voorzitter. De jaarplanning inclusief agenda voor de eerstvolgende commissievergadering wordt in de commissievergadering afgestemd. De agenda bevat een aanduiding ten aanzien van de plaats waar en het tijdstip waarop de commissie vergadert. In spoedeisende gevallen kan de voorzitter bepalen dat de agenda en/of de daarbij behorende stukken op een kortere termijn worden toegezonden.
4. De Risico Commissie kan geen rechtsgeldige besluiten nemen als niet ten minste de helft van de commissieleden aanwezig is. Gezien de bezetting van de Risico Commissie door twee bestuursleden, wordt de vergadering verplaatst naar een nieuwe datum bij afwezigheid van één van de bestuursleden. Bij belet (conform statuten artikel 2, lid s) waarbij een commissielid tijdelijk niet in staat is zijn functie te vervullen besluit het bestuur welk bestuurslid de afwezige bestuurder waarneemt.
5. Een vergadering van de commissie kan fysiek of via digitale communicatiemiddelen plaatsvinden, dit is afhankelijk van de wens van de commissie.
6. De voorzitter, dan wel zijn plaatsvervanger:
 - a. Leidt de commissievergadering;
 - b. Is de woordvoerder naar het bestuur
7. Ten behoeve van de uitvoering van hun werkzaamheden hebben leden van de commissie recht op:
 - a. alle informatie die de leden nodig achten om de taak van de commissie goed te kunnen uitvoeren;
 - b. overleg met externe adviseurs en instanties.
8. De vergaderingen van de Risico Commissie zijn in beginsel besloten. De Risico Commissie kan desgewenst bestuursleden of derden (waaronder mede begrepen externe adviseurs) voor de vergaderingen uitnodigen.
9. Van iedere vergadering van de Risico Commissie worden notulen bijgehouden. Besluiten die tijdens de vergadering zijn genomen worden expliciet vastgelegd in de notulen, inclusief de beweegredenen om tot het besluit te komen.

Artikel 8 Ondersteuning

1. De Risico Commissie wordt bij haar werkzaamheden ondersteund door het bestuursbureau. De taken en verantwoordelijkheden van het bestuursbureau zijn vastgelegd in het reglement bestuursbureau.
2. De Risico Commissie kan zich bij haar werkzaamheden laten ondersteunen door de uitvoerders of externe adviseurs. De taken en verantwoordelijkheden van de uitvoerders zijn vastgelegd in de uitbestedingsovereenkomsten en daaraan gekoppelde Service Level Agreements (SLA). De Risico Commissie zet externe adviseurs gericht in voor specifieke vraagstukken waar de commissie externe expertise nodig acht.

Artikel 9 Kosten

1. Voor haar werkzaamheden krijgt de Risico Commissie jaarlijks een door het bestuur vast te stellen budget. Het budget bestaat uit een bedrag voor de inzet van externe adviseurs en een bedrag voor overige kosten.
2. Ingeval van een te kort of onvoorziene uitgaven kan het bestuur de Risico Commissie gedurende het jaar extra budget toe kennen. De Risico Commissie dient hiervoor een voorstel in bij het bestuur.

Artikel 10 Toezicht en verantwoording

1. De taken en bevoegdheden, zoals uiteengezet in dit reglement zijn door het bestuur expliciet belegd bij de Risico Commissie in de vorm van een mandaat. Het bestuur is te allen tijde bevoegd het mandaat in te trekken of te wijzigen indien het hier aanleiding toe ziet.
2. De Risico Commissie is verantwoordelijk voor de besluiten die de commissie neemt binnen het verstrekte mandaat. De commissie alsmede de individuele commissieleden (ook tegenstemmers) kunnen op hun handelen binnen de verstrekte mandaten worden aangesproken door het bestuur, overige fondsorganen en derden zoals de toezichthouder of de uitvoerders.
3. De commissie rapporteert periodiek aan het bestuur over de genoemde werkzaamheden door ten minste de aandachtspunten van de commissievergaderingen in de eerstvolgende bestuursvergaderingen via een notitie te delen met het bestuur. Aansluitend geeft de commissie het bestuur in de bestuursvergadering de gelegenheid om op de terugkoppeling te reageren.

Artikel 11 Evaluatie

1. Jaarlijks evalueert de Risico Commissie haar eigen functioneren waarbij aandacht wordt besteed aan het gedrag en de cultuur binnen de commissie, de onderlinge samenwerking en de samenwerking tussen de commissie en het bestuur, het bestuursbureau, de uitvoerders en andere betrokkenen.
2. De voorzitters van het bestuur vragen ter voorbereiding op de evaluatie van de Risico Commissie feedback aan:
 - a. de medewerkers van het bestuursbureau die de commissie ondersteunen;
 - b. het bestuur, een lid van de raad van toezicht; en
 - c. eventuele externen met wie de Risico Commissie samenwerkt.
3. De evaluatie wordt besproken in de Risico Commissie en vervolgens worden de resultaten teruggekoppeld aan het bestuur.
4. Naar aanleiding van de evaluatie stelt de Risico Commissie indien noodzakelijk een verbeterplan op. De resultaten van de evaluatie en het verbeterplan worden teruggekoppeld aan het bestuur. De voorzitters van het fonds monitoren het verbeterplan.

Hoofdstuk 4 Slotbepalingen

Artikel 12 Onvoorzien

Ingeval dit reglement niet voorziet in een ontstane situatie, beslist het bestuur over de te volgen procedure.

Artikel 13 Reglement

1. Dit reglement is vastgesteld door het bestuur en treedt op 23 september 2022 in werking. Het reglement wordt driejaarlijks herijkt of eerder indien hiervoor aanleiding is.
2. Dit reglement kan worden gewijzigd bij besluit van het bestuur na afstemming met de leden van de commissie, al dan niet op voorstel van de commissie zelf.
3. In geval van strijdigheid van de bepalingen van dit reglement met bepalingen in de wet enerzijds of de statuten anderzijds, prevaleren de bepalingen in de wet of de statuten.
4. Dit reglement wordt op de website en in de fondsbibliotheek van bpfBOUW geplaatst.